

De Vlaamsche Meesters in l'Ermitage.

die der Zilversmidstraat, het hoekhuis der Gildekamerstraat, waar de Jonge Voetboog zijn kamer had, en het stadhuis. Door alle vensters kijken toeschouwers. De gildekamer van den Ouden Voetboog is gesierd aan een der lagere verdiepingen met kleurige schilden, uit de ramen van een hoogere worden vreugdeschoten gelost.

Het geheel ziet er feestelijk uit: in het midden de deftige schaar der dekens, in het zwart met witte effen of gepijpte halskragen; ter zijde rechts de wapenbode van den Ouden Voetboog in het rood, de vaandeldrager in het geel; links de kolveniers in het geel, en geheel aan den uitkant vóór een groep voorname burgers een paar allerliefste knaapjes in het grijs; de hemel lichtblauw met zware witte wolken, de huizen der Grootte Markt en der Zilversmidstraat in stil licht; op de kamer van den Jongen Voetboog schilden op een roode drapery; het stadhuis in halve schaduw: alles zeer fijn van toon, stil met eenige kleurige plekken. De figuren zijn met zorg geschilderd en schijnen wel portretten te zijn van de deftige burgerij, met vlugge en zekere hand gepenseeld. Teniers, de schilder van boeren en veld, bewaart in dit historiestuk de gaven, die hem in al zijn werken onderscheiden; welke die gaven zijn, waarin zijne eigenaardigheid bestaat, en wat hij gemeens heeft met zijn tijdgenooten en voorgangers, laat zich best vaststellen in deze zaal, waar hij zoo voortreffelijk en zoo veelzijdig is vertegenwoordigd.

In de laatste jaren heeft men herhaaldelijk gepoogd hem te doen doorgaan voor een volgeling van Adriaan Brouwer. De half Vlaamsche half Hollandsche schilder was te lang miskend; nu zijn ongemeen schildersgenie tot zijn recht kwam wilde men hem ook omgeven met een stoet van schatplichtigen en in de eerste plaats werd Teniers opgeroepen om in die rei plaats te nemen. Een blik op zijn „Ontmoeting der Gildebroeders” bewijst al dadelijk welk onmetelijke afstand er ligt tusschen beide kunstenaars. En in de Ermitage hangen er nog zoovele andere zijner meesterwerken, die het even krachtig doen uitkomen en ons toelaten hem met meer juistheid te beoordeelen. Er bevinden zich

daar ook drie stukken aan zijn vader David Teniers I toegeschreven, die bij dit onderzoek te pas komen.

Deze laatste stellen voor een schilder in zijn atelier, een landschap met arbeidende en een met drinkende boeren; in den grond verschillen zij niet van de werken van den jongeren David; zulke onderwerpen zou ook hij behandelen, ook hij vatte de natuurgezichten zoo op en zou ze zoo stoffeeren. Het eenige onderscheid, dat bestaat tusschen zijne stukken en die welke nu onder zijn vaders naam gesteld zijn, ligt hierin dat de laatste donkerder van toon, zwaarder van schildering, treuriger van geest zijn. Verder, geen handteeken, geen dagteekening, geen oorkonde, die ons zou kunnen dienen om den waren uitvoerder te doen kennen. Men treft soortgelijke stukken onder dezelfde benaming nog in andere museums aan; overal vindt men dezelfde overeenkomst en dezelfde afwijking weer. Heeft David de oudere ze geschilderd, dan bestaat er geen twijfel of zijn zoon heeft hem nagevolgd, zijn trant verlichtende en verbeterende. De toeschrijving rust echter op te zwakke en willekeurige gronden dan dat wij ze gereedelijk zouden kunnen aannemen. Teniers' vader schilderde velerlei dingen, dat weten wij met volle zekerheid; godsdienstige stukken namelijk, tooneelen uit het volksleven, de Bekoring van Sint-Antonius enz., hij doet zich daarin kennen als een schilder werkelijk grauer van toon en grover van penseeling dan zijn zoon. In Dulwich-College bij Londen, bevinden zich vijftien stuks, die aan hem worden toegeschreven. Sommige ervan schijnen mij bepaald door hem uitgevoerd te zijn: zoo een landschap met Zigeuners, waarin de natuur nog geheel voorgesteld wordt zooals de Momper ze zag, met rotsen, die steil de hoogte ingaan, en met scherp tegen elkander afstekende tinten. Dit is het oude landschap. De jonge Teniers herschiep het; hij maakte het natuurlijker, verbande de rotsen van vreemde afkomst, verving ze door weelderig groeiende boomen, met machtige kruin en breed gewaai, tusschen wier loof de lucht stroomt en een licht speelt, dat op den voorgrond overvloedig is en verder door verdunt en verwasemt terzelfdertijd als de kleur, maar